

บทที่ 5

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลของการศึกษาวิจัย

สาเหตุหลักที่ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการศึกษา เรื่อง ผลกระทบทางเศรษฐกิจของการตั้งธนาคารภาคบังคับ ในอำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เนื่องจากในอำเภอนี้ไม่มีธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินตั้งอยู่เลย และเมื่อมีธนาคารพาณิชย์เข้าไปดำเนินการแล้ว จะมีผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจในพื้นที่อำเภอแม่ลาน้อย และ พื้นที่ติดต่อกใกล้เคียงอย่างใดบ้าง

ผลของการสำรวจในพื้นที่ดังกล่าวทราบว่า ประชาชนมีความต้องการให้ธนาคารพาณิชย์ เข้าไปเปิดดำเนินการสูงมาก นอกจากนั้น หน่วยราชการทุกหน่วยงานต่างก็มีความต้องการเช่นกันเพราะว่าในปัจจุบัน ทั้งประชาชน และหน่วยราชการต้องเสี่ยงอันตรายในการนำเงินไปฝากถอน ที่ธนาคารต่างอำเภอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอำเภอแม่สะเรียง และอำเภอขุนยวม ซึ่งเป็นอำเภอที่ใกล้ที่สุด ในอำเภอแม่ลาน้อยถึงแม้ว่าประชาชนส่วนใหญ่จะไม่ใช่คนไทยทั้งหมด มีการปลูกบ้านที่อยู่อาศัย และมีพื้นที่ทำกินด้านเกษตรอยู่บนที่สูง ตามไหล่เขา การคมนาคมไม่สะดวก ถ้าเป็นฤดูฝนถนนจะเสียหาย รถยนต์วิ่งไม่ได้ ไหล่ทางทรุดเป็นประจำ พืชผลทางการเกษตรที่ผลิตได้จะถูกกดราคาและเสียหาย เพราะขนส่งออกสู่ตลาดไม่ทัน การประกอบธุรกิจทางด้านเกษตร ยังใช้เครื่องมือแบบโบราณ เท่าที่มีและดำเนินการสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน หากมีการพัฒนาทางด้านเครื่องมือคาดว่าจะส่งผลให้ได้ผลผลิตทางด้านเกษตรที่สูงกว่านี้ เมื่อประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตร ซึ่งทำให้มีรายได้ต่ำและไม่มีธนาคารพาณิชย์ตั้งอยู่ จึงทำให้ขาดแรงจูงใจในการออม จะมีบางกลุ่มที่มีการออมแต่ก็อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ

ดังนั้น ผลกระทบทางเศรษฐกิจในการจัดตั้งธนาคารภาคบังคับ ตามกรอบแนวคิดของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้คือการกระจายความเจริญไปยังภูมิภาค ระบบของธนาคารจะมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการกระจายเงินทุนไปยังภูมิภาคและชุมชน และนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย ในการกระจายสินเชื่อไปสู่ภูมิภาค พบว่า ธนาคารพาณิชย์ของไทย เป็นระบบธนาคารสาขา ได้มีข้อจำกัดในการส่งเสริมการอำนวยสินเชื่อในท้องถิ่น เพราะเหตุว่าเงินออมที่รวบรวมได้จากชุมชนหรือท้องถิ่นอาจจะถูกโอนย้ายไปยังส่วนกลาง หรือท้องถิ่นอื่นๆ เพื่อทำกำไรสูงสุด และเป็นการบริหารความเสี่ยง จึงทำให้ในท้องถิ่นไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านสินเชื่อเท่าที่ควร แต่อย่างไรก็ตามธนาคารแห่งประเทศไทย ก็มีนโยบายในการกระจายสินเชื่อไปสู่ภูมิภาคให้มากที่สุด โดยการกำหนดนโยบาย การจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ไว้เป็นภาคบังคับ ทำให้ธนาคารพาณิชย์ที่ต้องการจะเปิดสาขาในเขตกรุงเทพมหานคร หรือในเขตเมืองใหญ่ จะต้องเปิดสาขาธนาคารพาณิชย์ ในอำเภอขนาดเล็ก หรือในอำเภอที่ไม่มีธนาคารพาณิชย์ตั้งอยู่เลย นอกจากนั้นจะต้องให้สินเชื่อแก่ท้องถิ่น

เป็นจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของเงินฝาก และจะต้องเป็นสินเชื่อเพื่อการเกษตรเป็นหลัก จึงเป็นโอกาสที่ดีของอำเภอแม่ลาน้อย จะมีแหล่งออมเงินที่สะดวก ปลอดภัย ตลอดจนมีการให้กู้ยืมเพื่อนำเงินไปลงทุน ขยายกิจการด้านเกษตร หรือลงทุนค้าขาย ก่อเกิดการจ้างงาน จัดปัญหาการว่างงาน และเพิ่มการหมุนเวียนทางการเงินและรายได้ของท้องถิ่น

ในส่วนของการธนาคารในระยะเริ่มแรกการดำเนินกิจการคาดว่าจะต้องประสบกับปัญหาของการขาดทุน เนื่องจากรายได้ที่ได้จากดอกเบี้ย คาดว่าจะน้อย และรายได้หลักที่มาจากค่าธรรมเนียมของการให้บริการประเภทต่างๆ ก็คงจะมีไม่มากนัก แต่เพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาล ในการกระจายความเจริญสู่ท้องถิ่น โดยเป็นตัวกระตุ้นให้เศรษฐกิจในท้องถิ่นและชุมชนดีขึ้น มีการเร่งระดมเงินออม หาวิธีการนำเงินออมของประชาชนที่นำไปฝากไว้ที่ต่างอำเภอหรือต่างจังหวัดกลับคืนมา ส่งเสริมสนับสนุนการลงทุนให้เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ช่วยจัดหาตลาดพืชผลด้านการเกษตรให้ชุมชน ในระยะหนึ่งธนาคารก็จะต้องมีกำไรเช่นเดียวกับธนาคารในเมืองทั่วไป ดังนั้นจึงเห็นสมควรที่จะตั้งธนาคาร

5.2 ข้อเสนอแนะ

ประชาชนในพื้นที่ มีที่ดินทำกินที่มีเอกสารสิทธิ์ถูกต้องนั้นมีน้อยมาก และมีอีกส่วนหนึ่งมีที่ดินทำกิน แต่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ จะเห็นได้ว่าการบุกรุกป่า พื้นที่ส่วนใหญ่เมื่อถูกประกาศเป็นป่าสงวนและป่าเพื่อการอนุรักษ์ จึงทำให้เกิดปัญหาในการใช้พื้นที่ เพื่อประโยชน์ในทางเกษตรกรรมและพาณิชย์กรรม อีกทั้งการออกเอกสารสิทธิ์ ก็มีปัญหาในกฎระเบียบและมีความล่าช้า จึงเห็นสมควรให้รัฐบาลได้ลดขั้นตอนและเพิ่มบุคลากรที่รับผิดชอบ เรื่องการออกเอกสารสิทธิ์

ปัญหาเรื่องการค้าชายแดน เนื่องจากอำเภอแม่ลาน้อยมีชายแดนติดต่อประเทศพม่า และมีด่านชั่วคราวชื่อด่านบ้านเสาทิน แต่ไม่สามารถทำการค้าอย่างเป็นทางการได้เลย ทั้ง ๆ ที่มีความต้องการซื้อขายเป็นอย่างมาก (รวมทั้งจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีชายแดนติดสหภาพเมียนมาร์ เป็นระยะทางถึง 480 กิโลเมตร) ทำให้การค้าในปัจจุบันเป็นไปอย่างยากลำบากจนทำให้สินค้าที่ในอดีตทำให้ตลาดเมืองแม่ฮ่องสอนคึกคักเช่น พลอยและหยก ต้องหันไปขายและเปิดตลาดที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายแทน (ปัจจุบัน กันยายน 2542 ตลาดทั้ง 2 แห่งก็เงียบเหงาซบเซาลงแล้ว โดยพ่อค้าได้ไปเปิดตลาดใหม่ที่มันคาลเลย์ สหภาพเมียนมาร์แทน)

ปัญหาเรื่องแรงงานต่างด้าว ทางรัฐบาลไม่ได้ประกาศให้จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นจังหวัดชายแดนที่ยินยอมให้แรงงานต่างด้าวเข้ามาประกอบอาชีพได้ชั่วคราวเหมือนจังหวัดอื่น ๆ เพราะจังหวัดแม่ฮ่องสอนไม่มีธุรกิจตามที่รัฐบาลอนุญาต ทำให้แรงงานต่างด้าวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน หรือที่อำเภอแม่ลาน้อยต้องหลบซ่อนและอยู่อย่างผิดกฎหมายมาโดยตลอด ซึ่งเป็นเรื่อง

สำคัญและจำเป็นต้องประสบปัญหาอยู่เสมอจากเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลหลายหน่วยงาน ซึ่งปัญหานี้เป็นที่ทราบกันดีโดยทั่วไปทั้งภาครัฐและเอกชนและอยู่ในระหว่างการหาทางแก้ไข

ปัญหาเรื่องสิทธิและผลประโยชน์จากภาครัฐ เนื่องจากกฎระเบียบและมาตรการพิเศษในการส่งเสริมผู้ประกอบการถูกประกาศออกมาจากส่วนกลาง และใช้บังคับทั่วประเทศ ดังนั้นจึงทำให้ผู้ประกอบการในพื้นที่อำเภอใกล้เคียง ซึ่งทำธุรกิจขนาดเล็กหรือขนาดย่อม แทบไม่ได้สิทธิพิเศษต่างๆเลย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทางการเงินจากบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือ ธนาคาร ฯลฯ

จากการศึกษาจะพบว่าในอำเภอแม่ลาน้อยมีทรัพยากรตามธรรมชาติอยู่มากมาย แต่ไม่สามารถนำออกมาใช้ได้เพราะติดขัดตรงที่ทรัพยากรเหล่านั้นอยู่ในเขตป่าสงวนและป่าเพื่อการอนุรักษ์ และข้อมูลล่าสุดเมื่อพฤษภาคม 2540 ทำให้เราเห็นว่าพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้แก่ท้องถิ่นหรืออำเภอแม่ลาน้อยมากที่สุดคือกระเทียม โดยมีมูลค่าสูงถึง 51.94 ล้านบาท และรองลงมาคือ ข้าวนาปี และข้าวไร่ ได้มูลค่าผลผลิตในปีล่าสุด 28.51 และ 25.10 ล้านบาท ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าเงินที่ได้จากผลผลิตเหล่านี้ไปอยู่ ณ ที่ใด ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าคิด และควรจะมีวิธีการดึงหรือดำเนินการให้เงินเหล่านั้นกลับมาอยู่ในท้องถิ่น เพื่อจะได้ใช้เงินทุนและพัฒนาท้องถิ่นตามหลักการต่อไป

ในปัจจุบันธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ได้รับอนุมัติให้ไปเปิดกิจการแล้วแต่อยู่ในช่วงภาวะเศรษฐกิจถดถอย และเนื่องจากธนาคารเป็นของเอกชน ซึ่งจะต้องบริหารทางด้านกำไรเป็นหลัก จึงยังไม่สามารถเข้าไปเปิดดำเนินการในขณะนี้ได้ ดังนั้น เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน จึงเห็นสมควรให้ธนาคารของรัฐ อาทิเช่น ธนาคารกรุงไทย หรือ ธนาคารออมสิน ได้เข้าไปเปิดดำเนินการก่อน ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาของท้องถิ่นได้ตรงเป้าหมาย และเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น

ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปเห็นสมควรได้ศึกษาผลกระทบทางด้านสังคม ในการตั้งธนาคารภาคบังคับ ในเขตอำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน